

Univerzitet u Travniku
Grafički fakultet Kiseljak

Zbornik radova
Prvog međunarodnog
naučno-stručnog simpozija
GeTID 2009.

održan u periodu od 11. 06. do 13. 06. 2009. godine

Kiseljak, 2010.

Zbornik radova Prvog naučno-stručnog simpozija GeTID 2009.

Izdavač:

Univerzitet u Travniku
Grafički fakultet Kiseljak

Redakcijski odbor:

Prof. Dr Salim Ibrahimefendić

Dr Nihad Selimović

Prof. Dr Darko Babić

Urednik:

Mr. Sc. Amra Tuzović

Zbornik tehnički uredio:

Sanjin Vreto

Naslovna strana:

Mr. Maja Hrvanović

Lektura i korektura:

Dženan Kos

Štampa:

Studio „AVALON” Gradiška

Tiraž:

300

Univerzitet u Travniku
Grafički fakultet Kiseljak

**Zbornik radova
Prvog međunarodnog
naučno-stručnog simpozija
GeTID 2009.**

održan u periodu od 11. 06. do 13. 06. 2009. godine

Kiseljak, 2010.

Naučni odbor:

prof. dr. Rasim Dacić
prof. dr. Salim Ibrahimefendić
prof. dr. Darko Babić
prof. dr. Fahrudin Šebić
prof. dr. Hrustem Smailhodžić
prof. dr. Hamid Drljević
prof. dr. Dragoljub Novaković
mr. Gorazd Golob
prof. dr. Nikola Mrvac
prof. dr. Damir Vusić
prof. dr. Zoran Nježić
prof. dr. Mladen Lovrček
prof. dr. Diana Miličić
doc. dr. Marin Milković
mr. Zoran Gazibarić

Organizacioni odbor:

Predsjednik:
Kemal Lagumdžija, dipl. ecc.
Podpredsjednici:
dr. Nihad Selimović
mr. Amra Tuzović
Počasni član organizacionog odbora
Gradonačelnik grada Kiseljaka
gosp. Mladen Mišurić Ramljak

Članovi:

dipl. ing. Franjo Soldo
mr. Maja Hrvanović
dipl. prav. Faris Lemeš
dipl. prof. Marijana Davidović
dipl. ing. Muhamed Hrlović
Mirza Imamović, suradnik
Sanjin Vreto, student
Kenan Strujić, student
Adnan Delić, student
Adnan Kolenda, student
Ana Bevanda, studentica
Sanja Raos, studentica
Adnan Tuzović, student
Iman Gačanović, student
Sanela Ljubičić, student
Barnjak Davor, student
Fuad Ramadanović, student
Manko Haris, student

SADRŽAJ

Obraćanje dekana prof. dr. sc. F. Šebića.....	6
Babić, D.: KNJIGA, ŠTO JE KNJIGA, DA LI JE ROBA...?	9
Matijević, M., Mrvac, N., Koren, A.: RAZVOJ WEBA 2.0 KROZ INTERNET I RAZLIKE U ODNOSU NA WEB 1.0	10
Gazibarić, Z.: UNAPREĐENJE PROCESA KALKULACIJE GRAFIČKIH PROIZVODA	11
Kolenda A., Strujić K., Vreto S.: MEĐULJUDSKI ODNOSI U POGONU KAO USLOV DOBRE PROIZVODNJE	12
Kolenda A., Strujić K., Vreto S.: PROIZVODNJA AMBALAŽE U BOSNI I HERCEGOVINI, VRSTE AMBALAŽE I POTREBE ZA AMBALAŽOM U BOSNI I HERCEGOVINI	13
Nježić Z., Mrvac N., Milković M.: PRIJEDLOG NORMIRANJA GRAFIČKIH PRIPREMNIH PROCESA U PROIZVODNOM OKRUŽENJU	14
Rezinović O.: RESTAURACIJA I KONZERVACIJA PAPIRA.....	15
Tuzović A., Ibrahimfendić S.: NOVI TRENDVI RAZVOJA INDUSTRIJE CELULOZE I PAPIRA	16
Šaran D.: SUVREMENI MENADŽER	17
Vusić D., Kazina G., Milković M.: MULTIMEDIJA-SUSTAV USPJEŠNE KOMUNIKACIJE	18
Soldo F.:GRAFIČKA INDUSTRIJA U BIH.....	19
Golob G., Mozetić M., Eleršić K., Junkar I., Đorđević D., Lovrček M.: MODIFIKACIJA POVRŠINSKE ENERGIJE NBR I EPDM ELASTOMERA	20
Novaković D., Karlović I., Dedijer S., Leljковиć Ž.: SAVREMENI PRILAZ ANALIZI POVRŠINSKIH KARAKTERISTIKA OFSET CTP PLOČA I NJIHOV UTICAJ NA FORMIRANJE TONSKIH VREDNOSTI	21
Doc.Mr Maja Hrvanovic: SVEUKUPNA SLIKA/ TOTAL IMAGE ARTIFICIJELNOG NIŠTAVILA U FUNKCIJI PROPAGANDA	22

Obraćanje dekana prof. dr. Fahrudina Šebića

U ime organizatora, Grafičkog fakulteta u Kiseljaku, jedne od članica Univerziteta u Travniku, želim dobrodošlicu svim prisutnim, zahvaljujem na Vašem dolasku koji za nas znači podršku radu naše institucije, tj. Univerziteta u Travniku, Grafičkog fakulteta u Kiseljaku i ovom našem znanstveno-stručnom simpoziju.

Zašto smo se baš opredijelili za ovakav fakultet i to kao prvi u BiH:

- a) zbog velike dinamike i potreba za grafičkim uslugama najrazličitijih vrsta u BiH,
- b) zbog velikog broja subjekata u ovoj oblasti koji su nastali i nastaju u BiH,
- c) zbog velikog izdvajanja sredstava za plaćanje ovih usluga kada se one obavljaju u inozemstvu,
- d) zbog veoma uske, biološki i edukaciono prevaziđene kadrovske osnove u oblasti grafičkih tehnologija i dizajana.

Naše procjene naišle su na potpuno razumijevanje i podršku u nadležnim državnim organima ovog kantona i općine, što želim posebno da istaknem i iskoristim priliku da to na ovom mjestu kažem, ne kao kurtoazni kompliment ili sticanje poena za budućnost nego kao dragocjen momenat u našem dosadašnjem, a nadamo se i u budućem radu. To je posebno došlo do izražaja u stvaranju normativnog okvira za djelatnost visokoškolskih institucija u dokumentu koji radno nazivamo INSTRUKCIJA, a uskoro sa dokumentom ZAKONA koji će potpuno definisati sve uvjete i standarde našeg rada i otkloniti sve suspekcije koje su se u nekim situacijama do sada ispoljavale.

Možda je i bitan momenat početka našeg rada kao fakulteta taj što on nije bio opterećen prevaziđenim šemama predhodnog sistema, pa smo mogli na čistom terenu i uz dragocjenu pomoć kreirati potpuno moderne metode edukacije.

Fakultet je počeo sa radom šk. 2007./'08. godine sa upisanih 25 redovnih i 40 vanrednih studenata, a ove šk. godine upisano je 35 studenata, što je za specifične uslove ovog studija optimalan broj. Studij je organizovan kao studij grafičkih tehnologija sa tri studijske grupe i to:

- a) tehničko-tehnološki,
- b) dizajn grafičkih tehnologija,
- c) multimedija – primjena i oblikovanje.

Cilj: osposobljavanje dipl. inženjera, magistara i doktora nauka u oblastima grafičke tehnologije, dizajna i multimedije.

Organizacija studija:

a) dodiplomski studij: 6 semestara – 180 ECTS, to je sada aktualno, ali smo već u toku priprema plana, odnosno programa i za diplomski studij;

b) diplomski studij: 4 semestra – 120 ECTS;

c) doktorski studij: 6 semestara – 180 ECTS.

Bolonjski kriteriji su implementirani, ali na jedan kreativan način koji je prilagođen mogućnostima naših polaznika i uslovima naše sredine, koristeći najnovija saznanja u edukacijskim procesima koja nam uspješno i dobronamjerno prenose istaknute kolege sa kojima ostvarujemo saradnju kao što su: Zagreb, Novi Sad, a nadam se uskoro i Ljubljana i Varaždin, pa i neki van prostora bivše Jugoslavije.

U tom pogledu mi smo potpuno svjesni velike odgovornosti koja stoji pred nama, naravno i svim drugim visokoškolskim institucijama u pogledu najbolje moguće pripreme mladih za njihov profesionalni i društveni život XXI. stoljeća, i to ne samo u aspektu onoga što uče i što tražimo na Fakultetu nego možda još i više za njihovo osposobljavanje i stvaranje potrebe za učenje kroz cijeli život.

Da o svemu tome vodimo računa mislimo da je dokaz i održavanje ovog naučnostručnog simpozija koji treba da doprinese povezivanju dviju neophodnih komponenti u radu visokoškolskih obrazovnih institucija, tj. njihove nastavno-edukacione komponente sa znanstveno, odnosno naučno-istraživačkom komponentom, što se često u ovim, novijim uvjetima gubi iz vida ili potpuno zanemaruje.

Ako tome dodamo još i činjenicu da je ovo drugi naučni skup u tako mladoj instituciji, a pogotovo da smo učinili napor svake vrste da to organiziramo u doba naglašenih resecionih teškoća i da ćemo tako raditi i ubuduće, usprkos svim potencijalnim teškoćama, mislim da dobijate potpunu sliku o odgovornosti i serioznosti našeg angažmana.

I, konačno, želim da zaključim svoje obraćanje i iskoristim prigodu da pred ovim uglednim i kompetentnim skupom prezentiram i naš odnos prema jednom pitanju koje nas sve ponekad sputava i zamara, tj. odnos društva prema javnim (državnim) i privatnim fakultetima.

SVA ISKUSTVA I NAJBOLJA SVJETSKA PRAKSA POKAZUJE DA JE POSVE SVEJEDNO JESU LI OBRAZOVNE INSTITUCIJE PRIVATNE ILI DRŽAVNE DOK GOD ZADOVOLJAVAJU SAMO TRI UVJETA:

1. DEFINISANE STANDARDE,
2. UTVRĐENE DRUŠTVENE NORME
3. PROIZVODE KVALITET.

Hvala za Vašu pažnju. Osjećajte se ugodno na našem Fakultetu, u općini Kiseljak i našem Kantonu.

Živjeli!

Knjiga, što je knjiga, da li je roba...?

Darko Babić

Grafički fakultet u Zagrebu, babic@grf.hr

Sadržaj:

Knjigu kao izvor informacija svi promatraju kao proizvod s kojim se susrećemo uvijek i u gotovo svim situacijama. Knjigu čitamo kada se želimo zabaviti, kada želimo nešto naučiti, kada želimo dobiti potvrdu našeg znanja, kada tražimo objašnjenja, kada želimo dobiti uvid u neke situacije, događaje ili kulturne vrednote sadašnje ili prijašnjih generacija, dakle, svugdje i uvijek kada „zapnemo“ u znanju ili vještini. A, jesmo li u tom bavljenju knjigom promatrali knjigu kao robu, kao proizvod, kao dio ljudskog rada koja nastaje kao bilo koja druga industrijska roba? Ima li knjiga uvijek iste korake počevši od projekta do kupca kao i svaki drugi proizvod? Kako knjiga nastaje od ideje, kako se projektira i, konačno, kako se izrađuje? Postoje li u izradi knjige koraci tehnoloških opcija kao i u proizvodnji automobila? Jedan proizvođač proizvodi nekoliko tipova automobila različitih cijena, a kupci izabiru onaj model koji im najviše odgovara po karakteristikama i cijeni. Je li isto i s knjigama? Gleda li se i kod knjige na rok trajanja, mjesto nastanka, na to, gubi li knjiga vrijednost ili je lako pokvarljiva roba? Iz svega toga proizlazi logično pitanje: Što je knjiga?

Ključne riječi: knjiga, trajanje knjige, uvez knjige, zadaci knjige, projekt knjige.

Key words: book, duration of book, book binding, tasks of book, design of book.

**Razvoj Weba 2.0 kroz Internet i
razlike u odnosu na Web 1.0**

Matijević, M.; Mrvac, N.; Koren A.

Grafički fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, Hrvatska

Sažetak:

Web 2.0 je pojam koji objedinjuje skup tehnologija vezanih uz Internet, World Wide Web i računala. Web 2.0 predstavlja evolucijski napredak i nadogradnju prvobitnog World Wide Web. Dodatni razvoj Internet preglednika, web tehnologija kao što su Javascript, Flash i serversko programiranje, te sve veća dostupnost brzih – širokopojasnih veza prethodila je nadogradnji koja osim tehnološkog napretka predstavlja i poboljšanje u načinu na koji ljudi upotrebljavaju web stranice i Internet. Korisnici prestaju biti pasivni promatrači i postaju aktivni sudionici, a sve to zahvaljujući mogućnosti interakcije sa samim serverom.

Ključne riječi: Web 2.0, Internet, web tehnologije, serversko programiranje.

Summary:

Web 2.0 is term that combine assembly of technology connected with Internet, World Wide Web and computers. Web 2.0 present evolution development and upgrade of initial one. Addition development of internet browser, web technology as Javascript, Flash, server programing and growing presence of fast and broadband connection precede development of Web 2.0 in technological manner as well in manner of using web pages and Internet. Instead of pasive observer, useres are becoming more active participant thanks to interactive opportunity with server.

Key words: Web 2.0, Internet, web tehnology, server programing.

Unapređenje procesa kalkulacije grafičkih proizvoda Improvement of Printing Estimating

mr. sc. Zoran Gazibarić, dipl. ing.

Grafički fakultet u Kiseljaku

Grafomark d.o.o. Laktaši

Rezime:

U ovom radu ćemo prikazati nivo složenosti izrade kalkulacija kao aktivnosti koja prethodi ponudi i mogućnost automatizacije. Dugogodišnje iskustvo na izradi kalkulacija, pokazalo je da korištenje Microsoft Excela može znatno da ubrza izradu kalkulacije i smanji greške. Tabele prikazane u ovom radu prikazuju jedan kompleksan nivo koji je koncipiran na modularnom sistemu, vrlo jednostavan za nadogradnju i optimizaciju u konkretnim uslovima proizvodnje u štamparijama različitog stepena opremljenosti. Sve jednačine koje su korištene u tabelama su bazirane na preporučenim tabelarnim vrednostima normativa i utrošaka boja, papra i ostalih procesnih materijala za grafičku industriju. Na osnovu rezultata korištenja programa u štampariji u periodu od tri godine može se reći da zadatak unapređenja procesa kalkulacije ispunjen.

Ključne riječi: kalkulacija, jednačina, normativ.

Summary:

This work will present the complexity level of making the calculation, as the activity that preceded to the supply, and an option of automation. A long - years experience in the making the calculation, showed that use of Microsoft Excel program might considerably speed up making the calculation and reduce the number of errors. Tables presented within this paper, show a complex level based on modular system, very simple for upgrading and optimization in the concrete production terms in printing shops having a different level of equipment. All equations used in the tables were based on recommended (table) scale of norms and consumption of paints, paper and other processing materials used in printing industry. On the basis of the results come out from the use of this program in two printing shops and in period for three years, it may be concluded that it was fulfilled the task of calculation process improvement.

Key words: calculation, equations, scale.

Međuljudski odnosi u pogonu kao uslov dobre proizvodnje

Adnan Kolenda, student Grafičkog fakulteta u Kiseljaku, zaposlen u Arka pressu,

adnan.kolenda@graficki.uni-travnik.net;

Kenan Strujić, student Grafičkog fakulteta u Kiseljaku,

kenan.strujić@graficki.uni-travnik.net;

Sanjin Vreto, student Grafičkog fakulteta u Kiseljaku,

sanjin.vreto@graficki.uni-travnik.net.

Sažetak:

Sindrom „knedle u grlu“ ili „kamena u želucu“ koji mnogi osećaju svakog dana pred polazak na posao, najčešće ukazuje da nešto na tom poslu nije kako treba. Ponekad je riječ o trenutnoj krizi zbog krupnih problema koji su iskrslili u samom procesu rada, ponekad je u pitanju nezadovoljstvo vrstom posla, odnosno pozicijom u firmi, ali najčešće je u pitanju loša atmosfera na radnom mestu, koja poput pravog korova uništava radni elan, motivaciju, kreativnost i produktivnost.

Ključne riječi: međuljudski odnosi, delegiranje, motivacija.

Abstract:

The phenomenon of „noodle in throat“, or „stone in the stomach“ that many feel every day before going to work in most cases is a sure sign of something wrong in that work relation. Sometimes we can speak of momentary crisis made by large problems that came up during work process, sometimes we can relate to dissatisfaction caused by type of work being done, or position in company, but in most of the cases we can relate to bad interpersonal relations at work, which like a plague destroys work motivation, creativity and productivity.

Key words: Interpersonal relations, delegating, motivation.

Proizvodnja ambalaže u Bosni i Hercegovini,

vrste ambalaže i potreba za ambalažom u Bosni i Hercegovini

Adnan Kolenda, student Grafičkog fakulteta u Kiseljaku, zaposlen u Arka pressu,

adnan.kolenda@graficki.uni-travnik.net;

Kenan Strujić, student Grafičkog fakulteta u Kiseljaku,

kenan.strujic@graficki.uni-travnik.net;

Sanjin Vreto, student Grafičkog fakulteta u Kiseljaku,

sanjin.vreto@graficki.uni-travnik.net.

Sažetak:

Ambalažna industrija zna „kako biti potrošena” od strane svih sektora radeći na principu „sve se pakuje”. Potražnja u Bosni i Hercegovini pokazuje realne znakove rasta sa procijenjenim prihodom za 2009. godinu. Sve veća potražnja za proizvodima poboljšane kvalitete, produženog roka trajanja te proizvodima koji ne štete okolišu u sve veći broj propisa u Evropskoj uniji pokreću inovacije na području ambalaže. I ako će se različite ambalažne tehnologije i materijali i dalje direktno takmičiti jedni protiv drugih, njihov će uspjeh zavisiti od funkcionalnosti, ispravnosti i utjecaju na vrijednost brenda. Savremeni trend poslovanja kada je riječ o vrstama ambalaže i potrebi za istom isključivo zavisi od zahtjeva tržišta.

Ključne riječi: ambalaža, proizvodnja ambalaže, vrste ambalaže i namjena ambalaže.

Abstract:

Packaging product industries knows „How to be used” by all of the industries working on „everything gets packed” principles. Demand in Bosnia and Herzegovina shows real signs of growth with estimated income for 2009. Growing demand for products of improved quality, extended expire date, and environmental friendly products followed by European Union regulations drives a constant innovation process in packaging industries. Besides constant competition between packaging product technologies and materials their success will depend upon their functionality and influence on brand that they represent. Today’s business trends regarding kinds of packaging products and demand for same depends directly of market demands.

Key words: packaging products, production of packaging products, types of packaging products, purpose of packaging products.

Prijedlog normiranja grafičkih pripremnih procesa u proizvodnom okruženju

Zoran Nježić, Nikola Mrvac, Marin Milković

Sažetak:

U radu se projektiraju i predlažu modeli za normiranje grafičkih pripremnih procesa sa naglaskom prilagodbe informatičko-informacijskim postupcima. Cilj je istražiti postojeće stanje pripremnih proizvodnih faza sa proizvodnim resursima, materijalima, postojećim računalno-informatičkim okruženjem, te predložiti model koji obuhvaća sve proizvodne elemente i time unaprijeđuje postojeće stanje. U radu će se predložiti model sa specificiranim produkcijskim fazama i elementima, sa mogućnošću daljnje nadgradnje novih proizvodnih komponenti.

Ključne riječi: normiranje pripremnih procesa, informatizacija pripremnih procesa.

Restauracija i konzervacija papira

Ornela Rezinović

ornelar@bih.net.ba

Sadržaj:

Restauracija i konzervacija papira. Definicija pojma papira i opis tehnološkog procesa dobivanja papira. Načini oštećenja papira; najveći neprijatelj – gljivice (plijesni). Sažet opis metoda, alata i sirovina za restauraciju i konzervaciju. Načini čuvanja arhivskog blaga, posuđivanja i izlaganja na izložbama. Kratak opis rada male restauratorske laboratorije u Gazi Husrev-begovoj biblioteci u Sarajevu. Uvrštenost fotografija koje opisuju ovu problematiku. Osvrt na stanje restauracije papira u BiH.

Ključne riječi: restauracija, konzervacija, japanski papir, pulpa, celuloza, škrobno ljepilo.

Summary:

Paper conservation and restoration. Term „*paper*”: definition and description of the paper making technological process. Types of paper damaging: the most dangerous enemy – *fungus*. Short description of methods, tools and synonyms for restoration and conservation. How to preserve, lend and exhibit the archive treasure. Small restoration laboratory in Gazi Husref-Bey's library in Sarajevo: a brief description. Number of photos presented to describe this subject. Paper restoration in Bosnia and Herzegovina: review of actual condition.

Key words: Restoration, Conservation, Japanese paper, Pulpa, Cellulose, Starch glue.

Novi trendovi razvoja industrije celuloze i papira

mr. Amra Tuzović

Grafički fakultet u Kiseljaku,

prof. dr. Salim Ibrahimefendić

Grafički fakultet u Kiseljaku

Sažetak:

Industrija celuloze i papira spada među najveće zagađivače životne sredine kroz ispusne štetne otpadne vode, otpadne gasove i krute materije. Kao sirovinu koristi biomasu koja se zbog nekontrolisane sječe može prenositi u glavni uzročnik promjene „eko ravnoteže” i pojavi raznih oboljenja biljaka, životinja i ljudi. Danas se velika intelektualna, finansijska i poslovna pažnja posvećuje pronalaženju novih tehnologija, tzv. „zelene tehnologije” sa zatvorenim krugom voda, besprijekorno pročišćavanje otpadnih gasova i visok stepen korištenja otpadnih čvrstih tvari i supstitucijom prirodnih vlakana. Potrošnja papira po glavi stanovnika u svijetu uzima se kao stepen ekonomskog kulturnog razvoja društva, jer papir ulazi u sve oblasti života i rada stanovništva.

Ključne riječi: industrija celuloze, industrija papira, zagađivači, papir.

Abstract:

Pulp and paper industry is among the largest polluters šivotne environment through the exhaust of harmful waste water otpadne gases and solid matter. Using biomass as raw material, which is due to uncontrolled logging can be transmitted to the main cause of change „ecological balance” and displayed a variety of diseases of plants, animals and people. Today is a great intellectual, financial and business attention is paid to finding new technology called. „Green technology” with the closed circle of water, immaculate waste gases and a high level of use of solid waste and substitution of natural fibers. Paper Consumption per capita in the world is taken as the level of economic cultural development of society, as the paper enters into all areas of life of the population.

Key words: pulp, paper, air pollution, paper.

Suvremeni menadžer

Dejan Šaran

„Grafika Šaran” Sarajevo, dejan@grafikasaran.ba

Sažetak:

Kada je u pitanju suvremeni biznis, jedno je jasno: Nema recepta ili diplome „Suvremeni menadžer”, kao što nema literature koju treba da slijedite od korica do korica i poslije toga možete sebi „prišiti” etiketu suvremenog menadžera. Određene prednosti koje sami stvarate su urođene, naslijeđene i samo ih „budite” sa novim saznanjima koje vam donose razni mediji pa čak i razgovori. U ovoj modernoj poplavi raznih informacija, raznih medija suvremeni menadžer odabire dijelove koje jednostavno primijenjuje u svom okruženju. Okruženje postaje globalno kao jedna od najmodernijih riječi koja se u posljednje vrijeme spominje u menadžerskoj disciplini. Glad za uspjehom vas tjera do neslućenih visina, ali nikada se nećete popeti na nivo na kojem piše „čestitamo, vi sve znate”. Međutim, znamo li koje su vještine potrebne za titulu „Suvremenog menadžera”? Koliko sati je provedeno u razmišljanjima o strategiji, ciljevima, obrazovanju, analizama? Koliko se samo sati razgovora, sastanaka obavi svakodnevno? Da li uopće znamo šta je sve potrebno da bi se došlo do uravnoteženosti, izobilja i radosti? Da li možemo biti suvremeni menadžer ako vodimo mali biznis ili ako smo menadžer srednjeg poduzeća i kakvi su menadžeri u grafičkoj industriji Bosne i Hercegovine?

Ključne riječi: suvremeni menadžer, ravnoteža, vođa, strategija.

Summary:

One thing is clear when contemporary business is concerned: there is no recipe or degree called „Contemporary Manager”, just as there is no literature that could be „followed” from its cover to the last page in order of „gaining” the attribute or label of a contemporary manager. Most of the assets one possesses are native, inherited or „awakened” by everyday knowledge presented by various media or public discussions. In the modern flood of information presented by various media, the contemporary manager simply selects those parts he can apply in his/her own surrounding. Such a surrounding becomes global as the most modern word being used lately in the managerial discipline. The hunger for success drives individuals to unexpected heights, without ever reaching the level where one will be congratulated for the knowledge he/she possesses. However, are we aware of the skills needed to respond to a „Contemporary Manager” title? How many hours do we spend thinking about strategy, goals, education and analysis? How many hours do we spend on a daily basis in meetings and discussions? Do we know what is needed to achieve the state of balance, happiness and wealth? Can one be a contemporary manager by leading a small or medium-sized business, and who are the managers of the graphic industry in Bosnia and Herzegovina?

Key words: contemporary, balance, leader, strategy.

Multimedija – sustav uspješne komunikacije

Multimedia – A successful communication system

Damir Vusić, Veleučilište u Varaždinu, Varaždin, Hrvatska,

damir.vusic@velv.hr;

Goran Kozina, Veleučilište u Varaždinu, Varaždin, Hrvatska,

goran.kozina@velv.hr;

Marin Milković, Veleučilište u Varaždinu, Varaždin, Hrvatska,

dekan@velv.hr;

Sadržaj:

U radu su sagledani različiti aspekti utjecaja multimedije i multimedijskih tehnologija na uspješnost komunikacije. Ukazuje se na globalni trend integracije digitalnih medijskih tehnologija u jedinstvene sustave – multimedijske sustave. Njihova uloga u suvremenom poslovanju, ali i društvenim segmentima življenja postaje sve značajnija, a njihov doprinos u optimizaciji i ubrzanju komunikacijskih procesa na svim razinama, u svim oblicima, postaje nemjerljiv. Cjelovitija, efikasnija i bolje prilagođena razmjena informacija ključne su komponente sustava uspješne komunikacije.

Ključne riječi: medij, multimedija, integracija, komunikacija, interakcija.

Summary:

The work analyses various aspects of multimedia and multimedia technology impact to successful communication. It indicates the global trend of integrating digital media technology into unique systems – the multimedia systems. Their role in the contemporary business operation, but also in the social segments of life, is becoming increasingly important, and their contribution to optimization and acceleration of the communication processes at all levels and in all forms is immeasurable. A more comprehensive, a more efficient and a better adjusted information exchange are the key components of the successful communication system.

Key words: Media, Multimedia, Integration, Communication, Interaction.

Grafička industrija u Bosni i Hercegovini

Franjo Soldo, dipl. graf. ing.

Grafički fakultet u Kiseljaku

Sažetak

Grafička industrija ima važnu ulogu u Bosni i Hercegovini, kako u njenom razvoju, tako i u broju zaposlenih. U Grafičkoj industriji Bosne i Hercegovine zaposleno je preko sedam hiljada radnika u 62 registrirana grafičko-izdavačka preduzeća i preko 200 preduzeća koja se bave, pored ostalog, i grafičko-izdavačkom djelatnošću.

Ključne riječi: grafička industrija, razvoj, grafičko-izdavačka djelatnost.

Modifikacija površinske energije NBR i EPDM elastomera

Gorazd Golob, Univerza v Ljubljani, Naravoslovnotehniška fakulteta;

Miran Mozetič, Inštitut „Jožef Stefan” Ljubljana,

Odsek za tehnologijo površin in optoelektroniko;

Kristina Eleršič, Inštitut „Jožef Stefan” Ljubljana,

Odsek za tehnologijo površin in optoelektroniko;

Ita Junkar, Inštitut „Jožef Stefan” Ljubljana,

Odsek za tehnologijo površin in optoelektroniko;

Dejana Đorđević, Univerza v Ljubljani, Naravoslovnotehniška fakulteta;

Mladen Lovreček, Sveučilište u Zagrebu, Grafički fakultet;

Sažetak:

Tokom istraživanja površinske energije, hrapavosti i drugih karakteristika NBR i EPDM gumenih navlaka za ofsetni tisk uz primjenu metoda za modifikaciju površinskih svojstva obradom pomoću kisikove plazme, te defunkcionalizacijom površine primjenom različitih lasera, otvorili smo nove mogućnosti njihove primjene. Karakterizacija površinske energije mjerenjem kontaktnog kuta, snimanje površine na skenirnom elektronskom mikroskopu (SEM) i analiza hrapavosti ispitivanih elastomera, daje kvantitativni opis karakteristike gornjeg sloja elastomera, koji bitno utječe na kvalitetu otiska i ponašanje navlake u tiskarskom stroju.

Ključne riječi: NBR elastomer, EPDM elastomer, gumena navlaka, plazma, površinska energija.

Abstract:

During investigation of surface energy, roughness and other properties of NBR and EPDM rubber blankets, using modification of the surface properties with oxygen and nitrogen plasma treatment and defunctionalization of the surface applying different lasers new possibilities of its use. Characterization of the surface energy by contact angle measurements, investigation of the surface by scanning electron microscope (SEM), and roughness analysis of the investigated elastomers, gives us a quantitative description of upper elastomer layer, that have strong impact on print quality and usability of the blanket in the press.

Keywords: NBR elastomer, EPDM elastomer, rubber blanket, plasma, surface energy.

**Savremeni prilaz analizi površinskih karakteristika ofset CTP ploča
i njihov uticaj na formiranje tonских vrednosti**

Contemporary methodology for analysis of offset CTP Plate Surface

Properties and their influence on the tone value formation

Dragoljub Novaković, Igor Karlović, Sandra Dedijer, Željko Zeljković,

Fakultet tehničkih nauka, Departman za Grafičko inženjerstvo i dizajn, Novi Sad

Rezime:

U procesu dobijanja otisaka tehnikom ofset štampanja na kvalitet otiska utiče niz parametara. Jedan od bitnih parametara je uticaj štamparskih formi koje se danas dominantno dobijaju razvijanjem ploča u CtP uređajima. Ploče različitih proizvođača imaju različite površinske karakteristike koje se manifestuju u njihovoj eksploataciji. Površinske karakteristike imaju uticaj na formiranje tonских vrednosti. U radu se predstavlja segment i metodologija istraživanja uzorkovanjem ploča različitih proizvođača. Ploče su razvijene i pripremljene za štampu i kao takve analizirane da bi se dobila što vernija slika površinske hrapavosti ploča formirana fabričkim tretmanima. Na pločama su uzorkovana karakteristična mesta štampajućih i slobodnih površina na kojima je izvršen određen broj merenja. Površine su merene specijalnim digitalnim uređajima. Obrađeni su i analizirani dobijeni rezultati površinskih karakteristika štampajućih i slobodnih površina i tonske vrednosti uzorkovanih štamparskih formi.

Ključne reči: CtP ploče, neštampajući i štampajući elementi.

Summary:

In the process of the offset print production a certain amount of parameters influences the final quality. One of the more important parameter is the influence of the printing form which is today mostly produced in CtP devices. The plates from different manufacturers have different surface properties which are manifested in their usage. The surface properties have influence on the tone value formation. In this paper a partial investigation methodology segment of different plate sampling is presented. The plates have been processed and prepared for printing and analysed in this state to gain faithful picture of the surface roughness from the plate production step in the factories. On the plate distinctive locations of printing and nonprinting surfaces were samples and a number of measurements were performed. The surfaces were measured with special digital devices. The obtained results of the printing and nonprinting surface properties were quantified as well the tone values sampled from these printing forms.

Key words: CtP plates, nonprinting and printig elements.

Sveukupna slika/Total image artificijelnog ništavila u funkciji propaganda

Doc. mr. Maja Hrvanović

Grafički fakultet u Kiseljaku

Sažetak

Vizuelna komunikacija dijaloški uvjetovan proces, posjeduje vlastitu integritetnost u postojećem institucionalnom sistemu i ima tendenciju ka savladavanju „novog“ kako unutar simboličkih vrijednosti, tako i u nadležnosti utilitarnog. U vremenu produkcije velikih znanstvenih, postindustrijskih, tehničkih dostignuća i konzumentske gladi, jedini adaptabilan postmoderno produkt postaje informacija. U dekonstrukciji postojećih sistema i rekonstrukciji tradicionalnih vrijednosti artificijelno „ništavilo“ funkcionalno ostvaruje cilj komercijalne propagandne prevlasti. Simboličko-utilitarni odnosi asimilirani u devijantne simulakrone podređene primarnoj funkciji reklama podilaze principima masovne komunikacije i gube na vrijednosti najviše u domenu estetskog. Status slike u širem društvenom kontekstu evoluirao je u sredstvo komunikacije i kognitivne manipulacije unutar medija zahvaljujući velikom tehničko-tehnološkom napretku, prevlasti vizuelne komunikacije i lažnih vrijednosti na tržištu. Da li je siromašenje jezičkih struktura uslovljeno binarnim principima komunikacije omogućilo dominaciju vizuelne informacije i njenih oslobođenih polisemičnih posibiliteta? Sposobnost poimanja svijeta i njegova multipliciranja posredstvom novih medija i grafičke simulacije rezultira masovnom produkcijom reprezentacija lišenih referenata. Simulacrum prema Baudrillardu nije dinamička slika aktivnog procesa, poput kompjutorske simulacije, već mehanička duplikacija, pasivno ostvarena, s jedinom funkcijom da se predstavi kao nova stvarnost, nova umjetnička činjenica sposobna da egzistira i izvan konteksta u kojem je nastala. Simboličko-utilitarna transformacija likovne forme podređena principima masovne komunikacije sve više odstupa od originalnog izvorišta l’art pour l’artizma i postaje sredstvo postmodernističke manipulacije.

Ključne riječi: oblik, znak, simbol, slika, imidž, simulakrum, vizualna komunikacija, propaganda, postmoderna.

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i univerzitetska biblioteka
Bosne i Hercegovine, Sarajevo
655:316.774](497.6)"2009"(063)(082)
MEĐUNARODNI naučno-stručni simpozij GeTID (1 ;
2009 ; Kiseljak)
Zbornik radova Prvog međunarodnog
naučno-stručnog simpozija GeTID 2009. / Prvi
međunarodni naučno-stručni simpozij GeTID,
[Kiseljak, 2009.] ; [urednik Amra Tuzović]. -
Travnik : Univerzitet, Grafički fakultet, 2010. -
188 str. : ilustr. ; 28 cm
Bibliografija uz svaki rad
ISBN 978-9958-640-07-0
COBISS.BH-ID 18049030
